ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΟΡΙΝΘΟΥ 218
ΤΗΛΕΦΩΝΑ 24-94 & 43-23
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΗ 1

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΑΤΡΩΝ - ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1886

6 ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1958
ΠΕΡ.Β'-ΕΤΟΣ ΙΓ'-ΑΡ.ΦΥΛΛΟΥ 3937

ΔΙΑ ΝΑ ΓΝΩΣΘΗ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Ἄρθρον τοῦ κ. ΒΑΣ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ, τέως ὑπουργοῦ

Ὡς ἐξόχως «ἀποκαλυπτική» τῶν παρασκηνίων τῆς... συνωμοσίας, ἐπρολογίσθη ἡ συνέντευξις τοῦ κ. Στεφ. Στεφανοπούλου εἰς τὸ «Βῆμα». Ἡ ἁπλῆ ὅμως ἀνάγνωσίς της ἔπεισεν, ὅτι, ἀντὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῶν παρασκηνίων, ἀπεκαλύφθη ἄσβεστος ὁ φθόνος καὶ ἀπέραντη ἡ πικρία του διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἰδικῆς του συνωμοσίας. Διότι, πράγματι, ὁ κ. Στεφανόπουλος, κατὰ τὰς ἐπιθανατίους στιγμὰς τοῦ ἀειμνήστου Στρατάρχου Παπάγου, ἐξύφανε συνωμοσίαν. Καὶ παρουσίασε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Στρατάρχου, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε τὴν ἄνοδόν του εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἦτο τόσον αὐταπόδεικτος ἡ πλεκτάνη, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κ. Στεφανόπουλος ἀπέκτησε τὸν τίτλον τοῦ «ἀναπληρωτοῦ», ὥστε εὐθὺς ἀμέσως ὁ ἴδιος δὲν ἐπέτρεψεν εἰς ἑαυτὸν νὰ ἐπιμείνῃ διὰ τὴν ἀξιοποίησίν του.

Ὁ κ. Στεφανόπουλος γνωρίζει ποῖαι παρασκηνιακαὶ ἐνέργειαι, τῶν ὁποίων δὲν ἦτο αὐτὸς ἀμέτοχος, ἤγαγον τὸν Στρατάρχην Παπάγον εἰς τὴν ἀνάθεσιν εἰς τὸν κ. Καραμανλῆν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀποξενωμένου τότε ἀπὸ τὰ Ὑφυπουργεῖα Μεταφορῶν καὶ Τ.Τ.Τ. Ἑνός, δηλαδή, Ὑπουργείου περιωρισμένης δραστηριότητος, τοῦ ὁποίου καὶ ἡ ἐλαχίστη πρωτοβουλία ἐτίθετο ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ τότε Ὑπουργοῦ του Συντονισμοῦ. Καμμία πίστωσις δι' ἐκτέλεσιν καὶ τοῦ μικροτέρου ἔργου δὲν ἐδίδετο καὶ οὔτε κατόπιν ἡ ἔναρξις τοῦ ἔργου ἐχρηματοδοτεῖτο ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Ἐχρειάζετο δηλαδὴ δὶς ἡ σχετικὴ ἔγκρισις. Καὶ εἶναι γνωσταὶ αἱ δυσκολίαι, ποὺ παρενεβάλλοντο, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς ἀχρηστεύσεως τοῦ κ. Καραμανλῆ, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλα αὐτά, ἔδωκε πανθομολογουμένα τὰ δείγματα τῆς ἀκάμπτου ἐπιμονῆς καὶ τῶν ἀναμφισβητήτων ἱκανοτήτων του.

Μετὰ τὴν κατ' Ἀπρίλιον 1954 ἀποχώρησιν τοῦ κ. Μαρκεζίνη, ἡ κατάστασις περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῶν κ. κ. Στεφανοπούλου καὶ Κανελλοπούλου, ἔργον τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἡ διὰ παντὸς τρόπου ἐξουδετέρωσις τοῦ κ. Καραμανλῆ. Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον καὶ μετὰ τὸν κατὰ Δεκέμβριον 1954 ἀνασχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως Παπάγου καὶ παρὰ τὴν ἔντονον τούτου ἐπιθυμίαν, οἱ κ. κ. Στεφανόπουλος καὶ Κανελλόπουλος κατώρθωσαν τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ κ. Καραμανλῆ ἀπὸ τὸ Συντονιστικὸν Συμβούλιον, καίτοι ἀπετέλει ἓν τῶν βασικωτέρων στελεχῶν τοῦ Συναγερμοῦ. Τοὺς ἠνώχλουν προφανῶς αἱ τετραγωνικαὶ σκέψεις καὶ ἡ ἀποφασιστικότης του ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τῶν μεγάλων θεμάτων. Καὶ τοῦτο, παρὰ τὴν ἔκδηλον δυσφορίαν τοῦ Λαοῦ, εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ὁποίου βαρέως ἐδοκιμάζετο ἡ ἐκτίμησις πρὸς τὸ ἔργον καὶ τὰς δυνατότητας τῆς Κυβερνήσεως Παπάγου. Δύναται ὁ κ. Στεφανόπουλος ν' ἀρνηθῇ, ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀποκλεισμὸς δὲν ἀπετέλει ἔργον τῆς συνωμοσίας, ἡ ὁποία αὐτὸν κυρίως διηυκόλυνεν εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς μὴ ἐξάρσεως τῆς προσωπικότητος τοῦ κ. Καραμανλῆ εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν;

Ἀλλ' ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Στεφανοπούλου διὰ τὴν διαστροφὴν τῶν γεγονότων ἀποκορυφοῦται εἰς ἠθελημένας ἀναληθείας, ὅταν ὁμιλῇ διὰ τὰς συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ κ. Καραμανλῆς ἀνέλαβε τὴν Κυβέρνησιν τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1955. Τί δημοκρατικώτερον καὶ τί τιμιώτερον ἀπὸ τὸ νὰ θέσῃ ὁ κ. Καραμανλῆς, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς συνελεύσεως τῶν Βουλευτῶν τοῦ Συναγερμοῦ, τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐντολῆς διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως; Ὁμοφώνως ὑπῆρξεν ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν. Καὶ οὐδεμία ἐξεδηλώθη ἀντίδρασις. Μόνον δὲ ὅταν ἡ συνέλευσις ἐτερματίσθη, ἐξωκοινοβουλευτικοὶ ἐγκάθετοι, ἐμπνεόμενοι καὶ κινούμενοι ἀπὸ τὸν κ. Στεφανόπουλον, προσεπάθησαν νὰ προκαλέσουν σύγχυσιν μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνατροπῆς τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως. Ἡ κωμικὴ ὅμως αὐτὴ ἀπόπειρα τῶν ἐπνίγη εἰς τὴν ζωηρὰν διαμαρτυρίαν τῶν Βουλευτῶν τοῦ Συναγερμοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀντέδρασαν ἀμέσως καὶ ἀποτελεσματικῶς. Εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι κατὰ τὴν συνέλευσιν ἐκείνην, εἰς τὴν ἐκλεγεῖσαν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν μετεῖχε καὶ ὁ κ. Στεφανόπουλος, ὁ ὁποῖος αὐτοπροσώπως παρέστη καὶ ἀπεδέχθη τὴν συμμετοχήν του;

Ποῦ λοιπὸν βλέπει ὁ κ. Στεφανόπουλος τὴν «συνωμοσίαν»; Καὶ δυνάμει ποίων λογικῶν καὶ ἠθικῶν κριτηρίων ἀμφισβητεῖ, ὅτι ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλευτῶν ἠκολούθησε τὸν ἄψογον μηχανισμὸν ἑνὸς πραγματικὰ Δημοκρατικοῦ Κόμματος; Ἢ μήπως χρειάζεται νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι καὶ ὅσοι Βουλευταί, παρασυρθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ὑπέγραψαν τὸ διαβόητον «πρωτόκολλον» ἔσπευσαν νὰ ἀποσύρουν τὰς ὑπογραφάς των;

Ποῖος δὲ ἐν πάσει περιπτώσει δύναται ν' ἀποκληθῇ συνωμότης; Ὁ κ. Καραμανλῆς, ὁ ὁποῖος καὶ τὴν ἐντολὴν καὶ τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας του ὅλας ἔθεσεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν Βουλευτῶν τοῦ Συναγερμοῦ, ἢ ὁ κ. Στεφανόπουλος, ὁ ὁποῖος, ἐνῷ ὁ Στρατάρχης Παπάγος ἠγωνία εἰς τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην, εἶχε μεταβάλει τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν εἰς κέντρον μηχανορραφίας καὶ ἐκινητοποίει τύπους θολοὺς τῶν παρασκηνίων καὶ ἐφιλοτέχνει πρωτόκολλα ἀπογνώσεως;

Ἀλλὰ θέλει ὁ κ. Στεφανόπουλος μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν; Ὁ κ. Καραμανλῆς, σχηματίσας Κυβέρνησιν, ἐνεφανίσθη ἀμέσως εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐξέθεσε τὰ προηγηθέντα γεγονότα καὶ τὸ πρόγραμμά του. Δύναται ὁ κ. Στεφανόπουλος νὰ ὀνομάσῃ ἔστω καὶ ἕνα Βουλευτήν, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ συνεφώνησε; Διότι ἡμεῖς ἐνθυμούμεθα, ὅτι, αὐτοῦ ἀπόντος, εὑρέθη ἀπολύτως σύμφωνος καὶ ὁ παριστάμενος εἰς τὴν Βουλὴν βουλευτὴς ἀδελφός του. Ποῦ συνεπῶς εὑρίσκεται ἡ συνωμοσία; Καὶ τί εἴδους «συνωμοσία» ἦτο αὐτή, ποὺ γίνεται εἰς τὸ ἄπλετον φῶς μιᾶς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν κοινοβουλευτικῶν μελῶν τοῦ Κόμματος καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς; Αὐτὴ ἡ διαδικασία λέγεται κατὰ τὸν κ. Στεφανόπουλον συνωμοσία;

Ἀλλὰ τότε, πῶς ἠμπορεῖ νὰ ἀποκληθῇ ἡ ἰδική του δραστηριότης, ἡ συνδεομένη μὲ τὴν ἐπίμονον προσπάθειαν ὅπως κρατηθῇ ἔξω τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου ὁ κ. Καραμανλῆς; Πῶς ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Στεφανόπουλος οὐδὲν παρέλειψεν εἰς τὸ σκότος, ὥστε ὁ δημιουργικὸς δυναμισμὸς τοῦ ἀξίου Ὑπουργοῦ νὰ μείνῃ ἀνεκδήλωτος καὶ νὰ ἀγκιστρωθῇ εἰς ἀδράνειαν; Ἢ μήπως δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι μόνον ὅταν ὑπὸ τὸν κ. Καραμανλῆν ὑπήχθησαν τὰ Ὑπουργεῖα Τ.Τ.Τ., Μεταφορῶν καὶ Οἰκισμοῦ, ἔγινεν αἰσθητὴ καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν Ἰονίων νήσων ἡ ἀπόδοσις, κερδηθέντος οὕτω ταχύτατα ὅλου τοῦ ἀπολεσθέντος εἰς βάρος τοῦ Ἐθνικοῦ συμφέροντος χρόνου;

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸ Κυπριακόν. Ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας καὶ τῶν πραγματικῶν γεγονότων πειρᾶται ὁ κ. Στεφανόπουλος νὰ ῥίψῃ σκιὰς εἰς βάρος τοῦ κ. Καραμανλῆ. Καὶ τολμᾷ νὰ ὁμιλῇ περὶ «διαφωνίας». Ἐν τούτοις, γνωρίζει καλῶς ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον εἶχε συνέλθει μετὰ τοὺς τουρκικοὺς καννιβαλισμοὺς τῆς 6ης Σεπτεμβρίου, ὁ κ. Καραμανλῆς ἐτόνισεν ἐμφαντικῶς, ὅτι δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ ἐπανασυζητηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ πολιτικὴ καὶ ὅτε αὐτὴ ἡ ὁποία εἶχε χαραχθῇ, ἔπρεπε νὰ ἀκολουθηθῇ μὲ σταθερότητα, πίστιν καὶ συνέπειαν. Αὐτὸ συνιστᾷ διαφωνίαν; Ἢ μήπως εἶναι διαφωνία ἡ μετ' ἀκάμπτου ἐμμονῆς συνέχισις ἐντόνου πολιτικῆς ὑπὸ τοῦ κ. Καραμανλῆ ἐπὶ δυόμισυ ἔτη;

Ὁ κ. Στεφανόπουλος μὲ τοὺς ἰσχυρισμούς του ἕνα μόνον ἐπέτυχε: Νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν πανικόν, ὁ ὁποῖος κατέχει τὴν παράταξίν του καὶ τὸν ἴδιον προσωπικῶς ἐνώπιον τοῦ ὁσημέραι ὀγκουμένου λαϊκοῦ ρεύματος. Ματαιοπονεῖ δέ, νομίζων ὅτι ἠμπορεῖ νὰ κερδίσῃ ἔδαφος, χρησιμοποιῶν ρύπους ἐναντίον τοῦ ἀσπίλου Ἐθνικοῦ Ἡγέτου. Τὸν κ. Καραμανλῆν δὲν θὰ τὸν κρίνῃ ὁ ὄχι ἀνεύθυνος τέως κ. Ἀντιπρόεδρος. Τὸν ἔχει ἤδη κρίνει ὁ λαός. Συνεπῶς, ἂς μὴ κουράζεται ὁ κ. Στεφακόπουλος, προσπαθῶν νὰ ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν διὰ χαρακτηρισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποκλειστικῶς αὐτὸν βαρύνουν. Ὁ Λαὸς γνωρίζει ποῖοι εἶναι οἱ συνωμόται. Καὶ θὰ δώσῃ διὰ τῆς ψήφου του τὸ μάθημα.

ΒΑΣ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΜΟΥ

Ο ΛΑΖΑΡΟΣ

Χθὲς ἦταν τοῦ Λαζάρου. Ἀναστημένος ὁ Λάζαρος στὸ τόπο του, τὴ Βηθανία, ἐρωτᾶται ἀπὸ τὸν κόσμο, τί εἶναι θάνατος καὶ πῶς τὸν ἀντίκρυσε ἡ ψυχή του, ὅταν ἐπέρασε τὸ πορθμεῖο Τί εἶναι τέλος τὸ μεταθανάτιο αὐτὸ ἄγνωστο, ποὺ αὐτὸς ἐγνώρισε τέσσερες ἡμέρες μέσα στὸν τάφο, ὡς ποὺ νάρθη ὁ Κύριος καὶ νὰ τὸν καλέσῃ πάλιν στὴ ζωή. Τὸν περιτριγυρίζουν ὅλοι μὲ κορυφωμένη τὴν περιέργεια καὶ τὴ δίψα τῆς ψυχῆς, νὰ κοινωνήσουν στὴν ἀποκάλυψη ἐκείνη, ποὺ εἶδε ὁ ἀποδομένος ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωή.

Ἡ ἀντινοβολία τῆς Θρησκείας, ποὺ ὑπεσχέθη τὴ μεταθανάτιο εἰρήνη, ἔρχεται ἐφιαλτικὴ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ δὲν ἔχουν τὴν σταθερότητα τῆς πίστης. Ὁ Λάζαρος ὅμως, ποὺ βρέθηκε μπροστὰ στὸ Θεό, ἔχει τὸ πνεῦμα του δεμένο σὲ μιὰ ἐκστασιακὴ προσήλωση. Ἔχει στὸ πρόσωπό του τὴν ὑπεργήϊνη γαλήνη. Ἀρνεῖται μὲ ἔναψηλ ἀφημα χαρᾶς τὸ θάνατο καὶ τὸ βλέμμα του τραβιέται πρὸς τὴν αἰώνια ζωή, πρὸς τὸ ἄτρομο καὶ ἀθάνατο ἀστέρι, ποὺ ἔλαμψε πάνω ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ. Πρὸς τὸν Κύριο τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ποὺ τὸ δραμά του ὑπάρχει ἀκόμα κατάγλυκο στὰ μάτια του.

Πλῆθος ἀπὸ ἄντρες καὶ γυναῖκες ἑνώνουν ἱκετευτικὰ τὸ ἐρώτημά τους: Λάζαρε μίλησε! Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Λαζάρου, ποὺ κρατιέται σὲ κάτι μακρυνὸ καὶ ἀσύλληπτο, ἀπαντᾶ: «Δὲν ὑπάρχει θάνατος, ὑπάρχει μόνον ζωή». Καὶ τὸ λέει αὐτὸ μὲ τὸ θριαμβευτικὸ κελάϊδημα πουλιοῦ στὰ ἄχανα βάθη τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ὁ Λάζαρος γελάει εὐφρόσυνα, μουσικά, μὲ φωτεινὸ καὶ κρουσταλλένιο γέλοιο. Ναζαρινοί, Ἰουδαῖοι καὶ Ὀρθόδοξοι, στρυμώχνονται κοντά του, κοντὰ σ' αὐτόν, ποὺ φέρνει τὸ παράδοξο μήνυμα.

«Δὲν ὑπάρχει θάνατος», εἶπε ὁ Λάζαρος γιὰ νὰ δώσῃ στῆς καρδιές τὴν ἐγκαρτέρηση. Μὰ ὁ Λάζαρος μιλάει περισσότερο γιὰ τὸν ἑαυτό του, παρὰ γιὰ τὸ πλῆθος, ποὺ τὸν ταλαιπωρεῖ μὲ τῆς ἐρωτήσεις. Αὐτὸ εἶναι ἀκόμα ἄγουρο. εἶναι ἀκόμα χωμένο βαθειὰ στὰ μίση καὶ στὶς κακίες καὶ δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὴν παρθενικότητα τῆς φωνῆς τοῦ Λαζάρου, ποὺ ἔρχεται σὰν ἀγγελιαφόρος τοῦ ἄλλου κόσμου καὶ ποὺ φέρνει τὸν παιᾶνα τῆς αἰώνιας ζωῆς καὶ κηρύσσει ἔκπτωτο τὸ θάνατο.

Ρίχνοντας πρὸς τὰ πίσω τὸ κεφάλι, ἁπλώνει τὰ χέρια ψηλὰ καὶ ἡ μουσικὴ τῆς θωπευτικῆς φωνῆς του, πέρνει τὴν ὕστατη ἐκείνη τελείωση, ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ ἀκραῖος σταθμὸς τῆς ζωῆς. Τὸ βάσανο τοῦ θανάτου, τὸ φόβο τοῦ χαμοῦ τοῦ κορμιοῦ, τὰ ἔχει ἐγκαταλείψει στὸ λόφο τῆς Βηθανίας, ἐκεῖ ποὺ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ πέρασε τὰ διαστήματα καὶ ἔφτασε ὡς τὸ σκότος τοῦ τάφου του ζωηφόρος.

Αὐτὴ τὴ γοητεία τοῦ θαύματος, ποὺ βρίσκεται πέρα ἀπ' τὴ ζωή, τὴν τραγουδάει τὸ πλῆθος, ποὺ τὸν παρακινεῖ νὰ μιλήσῃ, σὰν τὴν ὕστατη λειτουργία ἐπαναλαμβάνοντας τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Λαζάρου «Ἡ ἀγάπη εἶνε ἡ αἰωνιότητα τῆς ζωῆς». Αὐτὴ ἡ φωνή, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Λαζάρου, ὑψώνεται σάμπως νὰ ἦταν ἡ ψυχή του, ποὺ πετοῦσε γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴν ὑπέρλαμπρη μήτρα τοῦ ἀπείρου.

Ὁ Λάζαρος ὅμως δὲν ἔχει σχέση μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, γιατὶ ἔχει μέσα του τὴν ἐπίγνωση τῆς διαρκοῦς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Μὲ μακαριότητα ψυχικῆς γαλήνης, φωνάζει: «Ἀγάπη, χαρά, ζωή». Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ Λάζαρος ἐκήρυξε τὸ θάνατο τοῦ θανάτου.

Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία αὐτοῦ, στερεώνεται στὴν ἀγάπη, στὸ μεγάλο δῶρο, ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο. Φθάνοντας ν' ἀγαπήσῃς, ἀποκτᾷς τὴν ἀκέραιη ἀξία, ποὺ κάνει ὅλα τὰ πάθη φτηνὰ καὶ ἀνάξια. Αὐτὴ εἶνε ἡ συνοπτικώτερη περίληψη τῆς φιλοσοφικῆς ἀπάντησης, ποὺ ἔδωσε ὁ Λάζαρος. Θάνατος, χρόνος, ἡλικία, εἶνε ἡ δείλιες σκέψεις, ποὺ κάνει ὁ ἄνθρωπος μέσα στὰ ἐπάλληλα κύματα τῆς ἀπιστίας του, ποὺ ἔρχονται νὰ σπάσουν τὸν ἀσάλευτο βράχο μιᾶς καὶ μόνης φωτεινῆς ἀλήθειας. «Ὦ ἄνθρωποι, δὲν ὑπάρχει θάνατος, ὑπάρχει ἡ αἰώνια ζωὴ τῆς ἀγάπης».

Μέσα στὴ ζωὴ τὴ σημερινή, ποὺ τὴν σημαδεύουν τὰ ἐγκλήματα, τὰ πάθη, ἡ ἀνομίες καὶ τὸ αἷμα, τὸ κήρυγμα τοῦ ἀναστημένου Λαζάρου ἔρχεται νὰ θανατώσῃ τὸν αἰώνιο ὕπνο τῆς ἁμαρτίας μὲ τὴν ἀγάπη, ποὺ εἶνε ἡ καινούρια συνείδηση τῆς ψυχῆς.

ΕΥΑ

ΕΞΟΔΟΣ
10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1826

Τοῦ κ. ΑΘ. ΖΑΒΙΤΣΑΝΑΚΗ

Θεία χάρις καταυγάζει τὴν Ἱερὰν Πόλιν τῆς Ἐλευθερίας, ἑορτάζουσαν σήμερον τὴν μεγάλην ἐπέτειον τῆς ἐξόδου στεφανωμένην μὲ δόξαν.

Τὴν νύκτα ἐκείνην τοῦ Λαζάρου ποὺ κατὰ τὸν ποιητὴν «τὴν τρέμει ὁ λογισμός» οἱ ἀρχηγοὶ ἐλάμβανον τὴν μεγάλην ἀπόφασιν νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἔξοδον, διότι ἡ κατάστασις λόγω τῆς παρατάσεως τοῦ ἀποκλεισμοῦ εἶχεν ἀποβῆ ἀπελπιστική.

Τραγικαὶ στιγμαὶ ἐπακολουθοῦν. Ὁ Ἐπίσκοπος Ἰωσὴφ κοινωνεῖ τοὺς πάντας τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν ἐνδόξων στρατηγῶν Νότη Μπότσαρη, Δημήτρη Μακρῆ καὶ Κίτσου Τζαβέλα οἱ Μαχηταὶ τῆς Ἐλευθερίας ἐξέρχονται πρὸς τὸ Μοναστήρι τοῦ Ἅη—Συμιοῦ, ὅπου ἤλπιζον νὰ ἐνισχυθοῦν ἀπὸ τὸν Καραϊσκάκην. Ἐκεῖ ὅμως εἰς τὶς πλαγιὲς τοῦ Ἀρακύνθου εὑρέθησαν ἀντιμέτωποι τῶν Τουρκαλβανῶν τοῦ Μουστάμ τεη καὶ μετὰ φονικὰς μάχας ἔφθασαν εἰς τὸ Ἱστορικὸ Μοναστῆρι.

Ὁ Καραϊσκάκης δὲν ἦλθεν εἰς βοήθειαν ἀπὸ τὴν Δερβέκιστα ὅπου τὸ Στρατηγεῖον του διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀντικατασταθῆ εἰς τὴν Ἀρχιστρατηγίαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τοῦ Κώστα Μπότσαρη.

Τοὺς Ἀγωνιστὰς τοῦ Μεσσολογγίου ἐθέρμαινεν ἡ ἀσύγκριτος φιλοπατρία, τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, ἡ ἀγάπη των πρὸς τὰ Ἰδεώδη τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν ὁποίων, ἐγράφησαν τὰ Ἐθνικὰ τρόπαια τῆς Κλεισοβας καὶ τοῦ Βασιλαδίου καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα τοῦ προκρίτου Χρήστου Καψάλη καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ρωγῶν Ἰωσήφ.

Τὴν ἐπομένην Κυριακὴν τῶν Βαΐων τὸ Μεσολόγγι ἐθυσιάσθη εἰς ὁλοκαύτωμα. Ἐκ τῆς τέφρας τῆς μαρτυρικῆς πόλεως ἀνεγεννήθη ὡς ὁ φοῖνιξ ἡ Ἑλλάς. Οἱ κρότοι τῶν ἀνατινάξεων καὶ ἡ λάμψις τῶν φλογῶν της ἀφύπνισαν τὴν παγκόσμιον κοινὴν γνώμην. Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ὑμνεῖ τὴν Ἑλληνικὴν ἀνδρείαν. Ὁ Σατωβριάνδος εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν προκαλεῖ ρίγη συγκινήσεως ὑπὲρ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ὑπερέβησαν τὰς Θερμοπύλας. Ὁ Ντελακρουὰ ἀποδίδει μὲ τὸν χρωστῆρα του σκηνὰς ἐπικοῦ ἡρωϊσμοῦ ἀπὸ τὴν Ἔξοδο. Τὸ Μεσολόγγι προπαρασκευάζει τὸ Ναυαρῖνον.

Τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον ἀπονέμει σήμερον εὐλαβὲς προσκύνημα πρὸς τοὺς Ἀθανάτους Ἥρωας τῆς Ἐξόδου, ἀξίους συνεχιστὰς τῆς προγονικῆς εὐκλείας καὶ Δόξης καὶ θὰ ἐνθυμεῖται μὲ Ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν τοὺς θαρραλέους Ἀγῶνας τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας. Τὴν Δόξαν των θὰ τραγουδοῦν αἰώνια τὰ ἀηδόνια τοῦ Ἀρακύνθου καὶ οἱ φλοῖσβοι τῶν κυμάτων τῆς θρυλικῆς λιμνοθάλασσας.

ΕΝΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΑΙ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΑΙ ΖΥΜΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΗ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΤΗΣ Ε.Ρ.Ε.

ΑΠΟΒΛΕΠΕΙ ΕΙΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, 5. Ἡ καταρτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ρ.Ε. κ. Καραμανλῆ ἐπιτροπὴ κατήρτισε σχεδὸν τοὺς πλείστους συνδυασμοὺς τῆς χώρας. Ἡ ἀναγγελία τῶν συνδυασμῶν, θὰ γίνῃ μέχρι τῆς προσεχοῦς Τετάρτης.

Ὁ κ. Καραμανλῆς θὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν προεκλογικῶν του περιοδειῶν τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα εἰς Θεσσαλονίκην μὲ ὁμιλίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐξαγγείλῃ τὰς προγραμματικὰς κατευθύνσεις τῆς Ε.Ρ.Ε. καὶ θὰ προβῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τῆς διετίας.

Εἰς τὸν λόγον του, ὁ κ. Καραμανλῆς θὰ τονίσῃ ὅτι ἡ Ε.Ρ.Ε. δὲν ὡλοκλήρωσε τὸ ἔργον της, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογήν, τὸ δὲ πρόγραμμα τῆς Ε.Ρ.Ε. ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη ἀναμόρφωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ Φιλελεύθεροι διὰ διαβήματός των πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Γεωργακόπουλον ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἀδιαβλήτου διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ζητοῦν:

1) Τὴν ἀνάκλησιν ὅλων τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς μηνιαίας ἀδείας καὶ τὰ καθήκοντα τῶν Νομαρχῶν νὰ ἐκτελοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεκλογικῆς περιόδου οἱ διευθυνταὶ τῶν Νομαρχιῶν. 2) Νὰ ἀνασταλοῦν αἱ προαγωγαὶ καὶ ἀποστρατεύσεις ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν προεκλογικὴν περίοδον. 3) Νὰ ἀναβληθῇ ἡ κρίσις ὑπὸ τῶν συμβουλίων τῶν ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς. 4) Νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἐκ τῆς θέσεώς των οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Κ.Υ.Π. καὶ τῆς Χωροφυλακῆς. 5) Νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς θέσεώς του ὁ σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ πολιτικοῦ γραφείου καὶ τοῦ ὑπουργείου Ἀμύνης ὁ Ταξίαρχος Δέλιος.

Ἐπίσης τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔδωσε σήμερον πρὸς δημοσίευσιν τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος, τὸ ὁποῖον ἀπεφάσισεν, ὡς εἶπε, νὰ δημοσιευθῇ κατὰ κεφάλαια.

Τὸ α' κεφάλαιον ἀφορᾷ τὴν φορολογικὴν καὶ δημοσιονομικὴν πολιτικὴν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Εἰς αὐτὸ τονίζεται ὅτι θὰ καταργηθῇ ἡ προείσπραξις τοῦ φόρου εἰσοδήματος, θὰ αὐξηθῇ τὸ ἀφορολόγητον ὅριον συντηρήσεως τῶν πολυμελῶν οἰκογενειῶν, θὰ καθορισθῇ χωριστὴ φορολογία τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐργαζομένων ὑπάνδρων γυναικῶν, θὰ καταργηθοῦν ὅλαι αἱ φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως εἰσοδημάτων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀνεφέρετο καὶ ἡ Βασιλικὴ χορηγία εἰς τὸ ἔντυπον, τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρησεν. Ἀργότερον ὅμως ἐκ τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων παρεκλήθησαν αἱ ἐφημερίδες νὰ διαγράψουν τὴν φράσιν αὐτήν.

Θὰ καταργηθοῦν ὅλοι οἱ ἀντιοικονομικοὶ φόροι, θὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ πρόβλημα τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τὸν φόρον κύκλου ἐργασιῶν, ἡ ἁπλοποίησις τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας καὶ θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ λειτουργία τῶν φορολογικῶν δικαστηρίων, θὰ παταχθῇ δὲ ἡ φοροδιαφυγή. Θὰ μειωθοῦν οἱ φόροι κληρονομίας τῶν ἀγροτῶν καὶ διαφόρους ἄλλας φορολογικὰς ἀπαλλαγάς.

Ἐκ παραλλήλου, σήμερον κατεβλήθη νέα προσπάθεια ἀνασυγκολλήσεως τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου. Οἱ κ. κ. Τσιριμῶκος, Ἀλαμανῆς, Παπασπύρου καὶ Τζανετάκης ἐπεσκέφθησαν τὸν κ. Μαρκεζίνην. Ὡς ἐγνώσθη, ὁ κ. Μαρκεζίνης παρέμεινεν ἀμετάπειστος, ἐμμένων ἐπὶ τῆς ἀπόψεώς του, ὅτι πᾶσα ἤδη συζήτησις διὰ τὴν σύμπηξιν Ἑνιαίου Μετώπου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καρποφορήσῃ.

Ὁ κ. Μαρκεζίνης ἐξ ἄλλου συνηντήθη σήμερον μετὰ τοῦ κ. Μπαλτατζῆ καὶ ἐπεκοινώνησε μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΠΕΚ κ. Παπαπολίτη.

Ἐπίσης ὁ κ. Μαρκεζίνης εἶχεν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν κ.κ. Ἀποστολίδη καὶ Εὐταξία καὶ ἄλλων πολιτικῶν παραγόντων, ὡς ἐπίσης καὶ μετὰ τοῦ κ. Στεφανοπούλου.

Φῆμαι ἔφερον ὅτι ὁ κ. Παπαπολίτης κινεῖται νὰ συμπράξῃ μετὰ τοῦ ΔΚΕΔ καὶ τῆς ΕΔΑ.

Νυκτεριναὶ ἔγκυροι πληροφορίαι ἀνέφερον ὅτι εἰς τὴν σύσκεψιν, ἡ ὁποία ἐγένετο τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Μαρκεζίνη εἰς ἣν παρέστησαν οἱ κ. κ. Μπαλτατζῆς καὶ Παπαπολίτης, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν κ. κ. Μαρκεζίνη καὶ Μπαλτατζῆ ἡ ἐκλογικὴ των συνεργασία. Ὁ κ. Παπαπολίτης ἐπεφυλάχθη νὰ ἀπαντήσῃ ἀφοῦ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν στελεχῶν τοῦ κόμματός του.

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ

Τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
[Ἐπιτίμου Δημάρχου, πρώην Ὑπουργοῦ]

Τὸ κυριαρχοῦν ἐξαγόμενον ἀπὸ τὴν σημασίαν τῆς Ἐξόδου εἶναι, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει χῶρος, διὰ τὴν βίαν. Ὅτι νόμος ζωῆς ὑπέρτατος εἶναι ἡ Ἐλευθερία. Καὶ ὅτι μὲ αὐτὴν συναρτῶνται τὰ πεπρωμένα τοῦ Ἔθνους. Πέραν αὐτοῦ ὅλα τὰ ἄλλα ἔρχονται εἰς δευτέραν σειράν.

Ἀπὸ τοῦ μεγάλου γεγονότος μέχρι σήμερον, αὐτὸ τὸ συμπέρασμα ἔχει ἐπιβεβαιωθῆ ἀπειράκις. Διότι τὸ 1821 ἔδωσε τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀλλὰ δὲν ὡλοκλήρωσε τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα Καὶ ἐχρειάσθησαν νέοι ἀγῶνες, χωρὶς ἀκόμη ἡ διεκδίκησις τοῦ δικαίου νὰ ἔχῃ συμπληρωθῆ. Ἐκερδήθησαν ὅλοι. Διότι ὅλοι ἐγένοντο μὲ τὰ ἴδια συστατικά, μὲ τὰ ὁποῖα ὑφάνθη καὶ τὸ ἔπος τῆς Παλιγγενεσίας. Ἡ πίστις εἰς τὴν Πατρίδα, τὸ πάθος διὰ τὸ μεγαλεῖον της, ἡ μέχρι θανάτου ἀφοσίωσις εἰς τὸ ἰδανικόν της, ἐξησφάλισαν πάντοτε τὸν θρίαμβον.

Τὸ ἴδιον συμπέρασμα, ἄφθορον καὶ ἀναλλοίωτον ἀπὸ τὸν χρόνον, ἐπιβεβαιοῦται καὶ πάλιν. Ἐγγυητὴς τῆς ἀσφαλείας του, ἀκριβῶς εἰς τὴν αἰωνίαν πηγὴν τοῦ Μεσολογγίου, εἶναι σήμερον ὁ μαχητὴς Ἱεράρχης. Ὁ Μακάριος εἰς τὴν ἔπαλξιν τῆς Ἐξόδου Τί συμβολισμὸς καὶ ποία ὑπέροχος ἔκφρασις ἠθικῆς συμμετρίας μεταξὺ τῆς ἐποποιΐας τοῦ «Φράκτου» καὶ τῆς ἐποποιΐας τῆς Κύπρου!

Εὑρίσκεται, τώρα, ἐκεῖ ὁ ἀκτινοβολῶν Ἐθνάρχης διὰ νὰ ἐνσαρκώσῃ τὴν ἕνωσιν δύο ἐποχῶν καὶ δύο κόσμων. Χρονικῶς μόνον ἀπέχουν μεταξύ των. Ὄχι ὅμως καὶ οὐσιαστικῶς. Διότι οἱ σκοποὶ καὶ αἱ ἀναλογίαι τῆς πάλης δὲν ἔχουν ἀλλάξει.

Διὰ τὴν Ἐλευθερίαν ἔγινε πυροτέχνημα θριαμβευτικόν, εἰς τὸ τραγικὸν μεγαλεῖον του τὸ Μεσολόγγι. Διὰ τὴν Ἐλευθερίαν εὑρίσκεται εἰς διαρκῆ ἑτοιμότητα θυσίας ἡ Κύπρος. Διὰ τὴν Ἐλευθερίαν οἱ τιμημένοι δαυλοὶ τοῦ Καψάλη καὶ τοῦ Δεσπότη Ἰωσὴφ ὡδήγησαν τοὺς μαχητὰς εἰς τὴν ἀποθέωσιν τῆς ἱστορικῆς προσφορᾶς των. Διὰ τὴν Ἐλευθερίαν οἱ Κύπριοι περιφρονοῦν, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, τὸν θάνατον καὶ τὸν πόνον. Καὶ αἱ ἀναλογίαι αἱ ἴδιαι. Μία δρὰξ ἦσαν τότε οἱ Ἕλληνες. Καὶ ὁ ἀντίπαλος πολυάνθρωπος καὶ πανίσχυρος. Μία αὐτοκρατορία. Τὸ ἴδιο καὶ τώρα. Ἄνισος εἶναι ὁ ἀγών. Μία δρὰξ εἰς τὴν Κύπρον πολεμεῖ μίαν Αὐτοκρατορίαν. Καὶ ὅπως καὶ τότε θὰ τοὺς νικήσῃ. Διότι δὲν διεκδικεῖ ἡ Κύπρος τίποτε, ποὺ νὰ μὴ τῆς ἀνήκει. Δὲν διεκδικεῖ ὑλικὰ ὠφέλη. Διεκδικεῖ τὴν γῆν της, ποὺ τῆς ἔχουν πάρει καὶ τὴν κατακρατοῦν ὠμοὶ ἐκπρόσωποι τῆς διεθνοῦς ἰδιοτελείας. Διεκδικεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἀναπνοῆς, ποὺ τῆς ἔχει δώσει ὁ Θεὸς καὶ τῆς ἀρνοῦνται οἱ ἐχθροὶ τοῦ δικαίου. Διεκδικεῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν της. Δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ εἶναι ἁλυσσόδετος. Δὲν ἀνέχεται τὸν τύραννον. Δὲν στέργει εἰς τὴν δουλείαν. Καὶ γνωρίζει ὅτι ἡ Ἐλευθερία δὲν δωρίζεται. Ἀλλὰ κτᾶται. Δι' αὐτὸ ἀψηφεῖ τὰς ἀγχόνας Δι' αὐτὸ μαρτυρεῖ μὲ τὸ μειδίαμα τῆς αὐτοπεποιθήσεως. Ἐκεῖνοι, ποὺ τρέμουν δὲν εἶναι οἱ Κύπριοι, Ἐκεῖνοι ποὺ τρέμουν εἶναι οἱ τύραννοι των. Διότι αὐτοὶ γνωρίζουν, ἔστω καὶ ὑποσυνειδήτως, ὅτι ἡ βία θὰ εἶναι ὁ τάφος των.

Ἀγγελιαφόρος Ἀγαθῶν Μοιρῶν ὁ Μακάριος, ἦλθεν ἀπὸ τῆς χθὲς εἰς τὸ Μεσολόγγι, μὲ τὸ πανάρχαιον ἔμβλημα τῆς Ἑλλάδος: Ἐλευθερία ἢ θάνατος. Καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ θὰ κάμῃ ἐν τῷ λόγῳ του σήμερον τὴν διακήρυξιν τῆς πίστεως. Εἰς τὸν Τύμβον θὰ βεβαιώσῃ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν λιτανείαν τῶν ἐνδόξων ψυχῶν, ὅτι ἡ ἐντολή των δικαιώνεται εἰς τὴν Κύπρον. Ὅτι ἡ συνέχειά των ὑπάρχει ἐκεῖ, ὅτι ἡ δόξα τῶν ἐκεῖ μυσταγωγεῖται. Καὶ ἐκεῖ μεταλαμβάνουν τῶν ἀχράντων τοῦ Ἔθνους ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ποὺ εἶναι τώρα μία θέλησις, μία σκέψις, μία ψυχή.

Πάμφωτος σταυροφόρος τοῦ Ἰδεώδους ὁ Μακάριος κομίζει τὸν ὅρκον τῶν Κυπρίων εἰς τοὺς Ἐλευθέρους Πολιορκημένους. Ὑποκλινόμεθα μὲ σεβασμὸν ἐνώπιον τοῦ Ἱεράρχου. Καὶ χαιρετίζομεν τὸν ἀγωνιστὴν μὲ τὴν ζητωκραυγὴν τῆς νίκης. Αὔριον, μεθαύριον ὁ ἀντίλαλός της θὰ εἶναι παιάν. Καὶ τότε οἱ νεκροὶ τῆς Ἐξόδου, ποὺ σήμερον ὄρθιοι μάχονται εἰς τὴν Κύπρον θὰ αἰσθανθοῦν ἱκανοποίησιν. Ἡ Ἱστορικὴ παραγγελία των θὰ ἔχῃ δικαιωθῆ. Τὸ πνεῦμα τοῦ Μεσολογγίου πάντοτε νικᾷ.

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1958 ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

—Πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς πόλεως Πατρῶν

Τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, προσεγγίζει. Τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς πανηγύρεως τῆς ἀγάπης φωτίζει τὰς ψυχὰς μὲ τὴν χαραυγὴν τοῦ Πασχαλινοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τὸ ἅγιον τοῦτο φῶς φωτίζει, περισσότερον κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, καὶ τὸ δρᾶμα τῆς δυστυχίας, τὸ δρᾶμα τοῦ πόνου. Μιὰ στρατιὰ πονεμένων, τὰ κύματα τῶν ὁποίων ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν συντρίβονται πρὸ ἡμῶν, κυλίεται γύρω μας: χαροκαμέναι μητέρες, ὀρφανὰ ἔρημα, ἄρρωστοι, κρατούμενοι, ἄνεργοι...καὶ ἄλλοι καὶ ἄλλοι «ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός».

Καμπτόμενοι καὶ συνεχόμενοι ἀπὸ τὸν πόνον καὶ τὰ δάκρυα ὅλων αὐτῶν ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν τῶν πάντων. Πρέπει εἰς τὰς σκοτεινὰς καλύβας τοῦ πόνου νὰ φέρωμεν τῆς ἀγάπης τὸ ἱλαρὸν φῶς. Τὴν ἔκκλησιν ταύτην δι' ἐμοῦ τὴν κάμνει ἡ Ἐκκλησία καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Κύριος: «Ἐφ' ὅσον βοηθεῖτε ἕνα ἐκ τῶν ἀδελφῶν μου τούτων—μᾶς λέγει—ἐμὲ βοηθεῖτε». Θὰ μείνωμεν ἀδιάφοροι εἰς τὴν ἔκκλησίν Του; Τὰς ἡμέρας αὐτὰς Αὐτὸς ὁ ἴδιος, μὲ τὸν φωτοστέφανον τοῦ μαρτυρίου Του, ἐπισκέπτεται καὶ κρούει τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἀδελφῶν Του. «Ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω» ἐπαναλαμβάνει. Ἀγαπητά μου παιδιά, πῶς θὰ ἀπαντήσωμεν;

Ἡ αὐριανὴ 7η Ἀπριλίου, ἡ ὁρισθεῖσα ὡς ἡμέρα τῶν πτωχῶν, θὰ εἶναι καὶ ἡμέρα ἐράνου. Κατ' αὐτὴν κυρίαι καὶ δεσποινίδες τῶν ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων θὰ ἐπισκεφθοῦν τὰς οἰκίας τῆς πόλεως διὰ νὰ παραλάβουν μαζὶ μὲ τὸ ἀπόκομμα φυλλαδίων ποὺ ἔχουν διανεμηθῆ καὶ τὴν χρηματικὴν βοήθειαν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος θὰ θελήσῃ νὰ δώσῃ. Παρακαλοῦμεν ὑμᾶς πατρικῶς, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ ὑστερήσωμεν, διδόντες ἐκ τοῦ περισσεύματος οἱ μέν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματος οἱ ἄλλοι, ὥστε κατὰ τὴν λαμπροφόρον ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως οἱ πάντες «πλούσιοι καὶ πένητες μετ' ἀλλήλων» νὰ συνευφρανθῶμεν.

Ἔνθερμος πρὸς Κύριον Εὐχέτης
Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ "ΕΞΟΔΟΥ"

Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Ἕνας ἀφανὴς ρασοφόρος στὸ μπλοκαρισμένο Μεσολόγγι.

Τοῦ κ. Κ. Σ. ΚΩΝΣΤΑ

Γ' (Τελευταῖον)

Μετὰ τὴν περιοδεία του στὴ Δυτικὴ Ρούμελη, ὅπου ἐξεπλήρωσε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία τὴν ἀποστολή του, ὁ Δαμιανὸς ἐξαναγύρισε στὴ σκήτη του, χωρὶς οὔτε στιγμὴ νὰ πάψῃ ἐργαζόμενος γιὰ τὴν ἀπολύτρωση τῆς πατρίδας. Μὲ τὸ πρόσχημα περιοδειῶν γιὰ συλλογή, τάχα, δωρεῶν καὶ ἀφιερωμάτων τοῦ μοναστηριοῦ, διεφώτιζε καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς κατοίκους τῶν χωριῶν, τοὺς προεστούς, τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ στὸν ἕνα, τὸ μοναδικὸ πόθο του: τὴν ἐλευθερία. Τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου βρέθηκε στὴ πρώτη γραμμή, ἐπρόσφερνε γενναία ὑλικὴ συνδρομὴ γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ σκοποῦ. Χωρὶς νὰ τὸ πάρουν εἴδησι οἱ Τουρκικὲς ἀρχές, ἐφιλοξένησε ἐκεῖ ὁ Δαμιανὸς καὶ τὸν Δημ. Αἰνιᾶνα, ποὺ κατέβαινε ἀπὸ τὴν Ὀδησσὸ γιὰ νὰ ὀργανώσῃ στὴν Ἑλλάδα τὴν ἐπανάσταση. Καὶ ὅταν ἡ μεγάλη στιγμὴ ἔφτασε καὶ ἡ Ναυπακτία, προετοιμασμένη ψυχικὰ καὶ ὑλικά, ἐμπῆκε στὸ 21 μὲ παλληκάρια σὰν τὸ Φαρμάκη, τὸν Καναβό, τὸ Σιαφάκα, τὸν Ξύδη, τὸν Πιλάδα, τὸν Σπυρόπουλο, τὸ Ράφτη, τὸ Βλαχάκη, τὸ Ροντήρη, ὁ Δαμιανὸς συγκρότησε σῶμα ἀπὸ τριακόσιους Κραββαρῖτες καὶ μὲ πεῖσμα ἄρχισε τὸ ἀκατάπαυστο φονικὸ ἔργο του κατὰ τῶν Τούρκων. Ἀμέτρητες εἶναι οἱ μάχες ποὺ ἐπῆρε νικηφόρο μέρος, κυρίως ὅμως ἀναδείχτηκε στὴ Λειβαδιά, στὶς Θερμοπύλες, στὸ Μακρυνόρος, στὸ Καρπενήσι, στὴ μάχη τοῦ Ἀντιρρίου, ὅπου καὶ ἐπληγώθηκε στὸ κεφάλι. Ἡ ἀντρεία ὅμως καὶ ἡ λεβεντιά του ἐκορυφώθηκε στὴ μάχη τῆς Παπαδιᾶς στὴ θέση Κελλί, κοντὰ στὴ Λομποτινά, στὶς 23 Ἀπριλίου 1825.

Ἕνα ἐχθρικὸ τάγμα ὑπὸ τὸν Ἀχμὲτ Πρέβιστας τὸ ἐπολιόρκησαν στὴ θέση αὐτή Μιὰ ἀπελπισμένη ἀπόπειρα τῶν Τούρκων νὰ σπάσουν τὴν πολιορκία ἐθραύστηκε ἀπὸ τοὺς ἄγρυπνους Κραββαρῖτες. Σὲ ἄθλια κατάσταση, ἀφοῦ ἐσκοτώθηκαν πενῆντα καὶ αὐτὸς ὁ ἀνιψιὸς τοῦ Πρέβιστα, ἐξανακλείστηκαν στὸ ἴδιο μέρος. Ἀλλὰ τὰ χτυπήματα τῶν πολιορκητῶν ἦταν γενναῖα καὶ ἐλάχιστοι Τοῦρκοι ἔφτασαν στὴ Ναύπακτο. Οἱ πολλοὶ ἐσκοτώθηκαν, ἐνῶ ἀκόμα περισσότεροι ἐπιάστηκαν ζωντανοὶ ἀνάμεσα στοὺς αἰχμαλώτους ἦταν καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀχμὲτ Πρέβιστας.

Σὲ γράμμα τοῦ ἀρματωλοῦ Γιαννάκη Φαρμάκη πρὸς τὸν Ἔπαρχο Σαλώνων Ἰωάν. Μαρούκα, στὶς 25 Ἀπριλίου 1825, μὲ τὰ ἑξῆς περιγράφεται ἡ μάχη τῆς Παπαδιᾶς: «..Ἂν ἐρωτᾶτε τὰ ἐδῶθεν, οἱ Τοῦρκοι ἦλθον εἰς Παπαδιὰ τοῦ Κράβαρου. Ἴσια μὲ τὶς δώδεκα ἡ ὥρα τοὺς ἐπολεμήσαμε καὶ τοὺς ἐχαλάσαμε καὶ φύγαν. Ὁ χαλασμὸς τῶν ὅμως ἔγινε μεγάλος, ἐσκοτώθηκαν καμμιὰ πενηνταριὰ Ἀρβανῖτες στὸν τόπο, καὶ λαβωμένοι ποιὸς ἠξεύρει. Τοὺς ἐπήραμε καὶ μερικὰ ἅρματα κι' ὅσοι σύντροφοι ἦταν μαζί μας ἐφορτώθηκαν ἅρματα».

Οἱ παραμονὲς τῆς δευτέρας πολιορκίας τοῦ Μεσολογγιοῦ ἔφτασαν. Ἀπὸ τοὺς καπεταναίους ἄλλοι ἔρχονταν καὶ ἐκλείνονταν μέσα στὸ κάστρο, καὶ ἄλλοι ἐτριγύριζαν ἀπ' ἔξω

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελ